

Karakterspeler met een talent voor kilheid

Nieuws

[Achtergrond](#) - 26 juli 2007

(26 juli 2007) De zondag op 54-jarige leeftijd overleden acteur Ulrich Mühe verwierf wereldfaam met zijn rol als afvallige Stasi-agent in de film 'Das Leben der Anderen'. Mühe stond te boek als een van de grootste acteurs van zijn generatie.

De vruchten van zijn internationale roem heeft Mühe niet meer kunnen plukken. Na de uitreiking van de Oscars in februari dit jaar, waarbij 'Das Leben der Anderen' de Oscar in de wacht sleepte voor de beste buitenlandse film, onderging Mühe een zware maagoperatie. Geplande projecten, waaronder een film over oorlogsmisdadiger Klaus Barbie, moest de acteur aan zich voorbij laten gaan. Op 21 juli maakte Mühe in *Welt am Sonntag* bekend aan maagkanker te lijden en kondigde het einde van zijn carrière aan. Een dag later stierf hij.

Met rollen als Egmont en Philotas in de gelijknamige tragedies van Goethe en Lessing groeide Mühe al in de jaren tachtig uit tot een van de meest gerenommeerde toneelspelers van de DDR. Zijn debuut op het witte doek maakte de acteur in 1984 in 'Die Poggenpuhls', naar de roman van Theodor Fontane.

Zijn ervaringen als soldaat met een schietbevel op de Berlijnse Muur zadelden hem op met een levenslange maagaandoening. Dankzij zijn maagaandoening werd Mühe voortijdig uit dienst ontslagen. De acteur was een van de organisatoren en sprekers bij de beroemde demonstratie op het Berlijnse Alexanderplatz tegen het SED-regime van 4 november 1989, met een miljoen betogers de grootste demonstratie uit de geschiedenis van de DDR.

Na de val van de Muur vond de acteur moeiteloos de aansluiting bij het Westen. Geprezen rollen volgden in Michael Hanekes 'Benny's Video' (1992) en de Kafka-verfilming 'Das Schloss' (1996). In 'Amen' (2002) van de Griekse regisseur Costa-Gavras speelde Mühe een concentratiekamparts. Veel lof kreeg de frêle acteur voor zijn dubbelvertolking van Joseph Goebbels én een geïnterneerde Jood in de televisiefilm 'Goebbels und Geduldig' uit 2000, een parodie op het Nazi-regime die door zijn controversiële thematiek pas drie jaar later door televisiezender ARD op het scherm werd gebracht.

Zijn rol in de grimmige Stasifilm 'Das Leben der Anderen' betekende de werelddoorbraak. Mühe kroop in de huid van de Stasi-speurhond Gerd Wiesler, die de opdracht krijgt de gevierde theatermaker Georg Dreyman (in een rol van Sebastian Koch) te bespioneren. Langzamerhand krijgt Wiesler sympathie voor zijn onderzoeksobject en verandert van spion in Dreymans beschermengel. Mühe maakte veel indruk met zijn ingetogen vertolking van de vreugdeloze Einzelgänger Wiesler. In 'Das Leben der Anderen' openbaarde Mühes feilloze talent voor het neerzetten van karakters die meer muis zijn dan mens zich in optima forma. Ook in Hollywood bleef Mühes buitengewone "gave voor kilheid", zoals *Die Tagesspiegel* het noemde, niet onopgemerkt. Zijn agentschap in Berlijn werd overladen met aanbiedingen, daaronder vele van Amerikaanse producenten.

Opschudding veroorzaakte Mühe eind 2005 toen hij in een interview voor 'Das Leben der Anderen' beweerde zelf ook slachtoffer van de Stasi te zijn geweest. Mühe beschuldigde zijn tweede vrouw, de actrice Jenny Gröllmann, ervan hem als *IM* jarenlang bespioneerd te hebben. Gröllmann ontkende en sleepte Mühe voor de rechter. De rechtbank stelde de op dat moment ernstig zieke Gröllmann in het gelijk en verbood Mühe zijn ex-vrouw nog langer als *IM* te betitelen. De archieven van de Stasi rechtvaardigden weliswaar de verdenkingen tegen de actrice, zo oordeelde de rechter, maar onomstotelijk bewijs voor spionage was er niet. Gröllmann overleed niet veel later aan de gevolgen van kanker.

Mühe was getrouwd met de Duitse actrice Susanne Lothar, met wie hij twee kinderen had. Uit twee eerdere huwelijken laat Mühe nog drie kinderen na, waaronder de actrice Anna Maria Mühe.

Die Zeit

[Ulrich Mühe: Nachruf auf einen großen Schauspieler](#)

Tagesspiegel

[Der Lebensempfindliche](#)

Spiegel Online

[Ulrich Mühe: Im Getriebe der Welt](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/1276/karakterspeler-met-een-talent-voor-kilheid>